

20. oktober 2020

Samlenotat: **Implementering af EU-instrument til
understøttelse af nationale
lønkompensationsordninger (SURE)**

KOM(2020) 651

1. Resume

Kommissionen har 7. oktober 2020 fremsat forslag til implementerende retsakt om lån til Ungarn under EU-instrument til finansiel assistance til nationale lønkompensationsordninger mv. (SURE). Lånene til Ungarn udgør godt 0,5 mia. euro, og vil medføre, at det samlede udlån under instrumentet i alt udgør ca. 87,8 mia. euro. af en samlet pulje på 100 mia. euro.

Forslaget vedtages af Rådet med kvalificeret flertal. EU-landene ventes at støtte forslaget. Fra dansk side vil man ligeledes kunne tilslutte sig den enighed, der kan opnås om forslaget. Der ventes rådgodkendelse snarest i oktober 2020 forventeligt 23. oktober 2020.

Der henvises i øvrigt til samlenotater om SURE forelagt Folketingets Europaudvalg, herunder samlenotat vedr. forhandlingsoplæg i Europaudvalget 6. april forud for udvidet eurogruppe 7. april 2020 og samlenotat vedr. ECOFIN 19. maj 2020. Desuden henvises til samlenotat om implementerende retsakter under SURE oversendt 17. september 2020 og skriftlig orientering herom ligeledes oversendt 17. september 2020.

2. Baggrund

EU-landene vedtog 19. maj 2020 i lyset af COVID-19-krisen et nyt EU-finansieringsinstrument til at yde finansiel assistance til EU-lande, som er økonomisk udfordret i lyset af COVID-19-krisen, mhp. at understøtte nationale ordninger mod ledighed såsom lønkompensationsordninger o.l. tiltag ("Support to mitigate Unemployment Risks in an Emergency" – SURE).¹

Nationale lønkompensationsordninger kan antage flere former og er generelt offentlige programmer med tildeling af statslige midler, som tillader virksomheder, der oplever økonomiske problemer, midlertidigt at reducere deres ansattes arbejdstimer og stadig betale de ansatte for de timer, der ikke arbejdes.

Et EU-land kan anmode om finansiel assistance under SURE, hvis landets faktiske og mulige offentlige udgifter er steget pludseligt og betydeligt efter 1. februar 2020 som en direkte følge af vedtagelsen af nationale lønkompensationsordninger o.l. til at adressere økonomiske og sociale konsekvenser af COVID-19. Hidtil er vedtaget

¹ Link til forordning om SURE vedtaget 19. maj 2020: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?qid=1589957881511&uri=CELEX:32020R0672>.

støtte gennem instrumentet til 16 EU-lande, jf. samlenotat om implementerende retsakter under SURE og skriftlig orientering herom oversendt 17. september 2020.

Den finansielle assistance under SURE kan udgøre op til 100 mia. euro for EU-landene samlet set. Assistancen tager form af lån til EU-lande på favorable vilkår og bliver tilvejebragt af Kommissionen ved optagelse af lån på kapitalmarkeder mv. (udstedelse af obligationer mv.) med sikkerhed i garantier fra EU-budgettet og i nationale garantier fra hvert EU-land til EU-budgettet. De nationale garantier udgør tilsammen 25 mia. euro. Danmarks nationale garanti til EU-budgettet udgør ca. 2,3 pct. af 25 mia. euro, dvs. ca. 0,575 mia. euro (ca. 4,3 mia. kr.).

I SURE-forordningen er der fastlagt regler for fordelingen af den finansielle assistance på EU-landene. Det indebærer, at de tre modtagerlande med den største andel af den samlede finansielle assistance ikke tilsammen kan have en andel, som overstiger 60 pct. af den samlede finansielle assistance på op til 100 mia. euro. Det skal sikre, at den finansielle assistance ikke i for høj grad koncentrerer på nogle få og store lande.

Af forordningen fremgår derudover, at det lægges til grund, at EU-lande, som modtager finansiell assistance under SURE, respekterer EU's grundlæggende rettigheder. Det omfatter også enhver form for diskrimination. Kommissionen skal gennemgå de tiltag, som lånene finansierer mhp. at sikre, at disse ikke er i strid med EU's grundlæggende rettigheder.

Det bemærkes, at SURE-forordningen ikke muliggør suspendering af midler, hvis modtagerlandet ikke efterlever retsstatsprincipper.

3. Formål og indhold

Kommissionen har 7. oktober 2020 under SURE-instrumentet fremsat forslag til implementerende retsakt om lån til Ungarn på godt 0,5 mia. euro², som forventes at kunne opnå finansiering via SURE-lånene på mere attraktive vilkår, end de vil kunne på egen hånd.

Ungarn har ansøgt om lån til finansiering af nationale lønkompensationsordninger for bl.a. selvstændige og lønmodtagere samt andre indsatser, herunder særligt sundhedsrelaterede tiltag.

Den implementerende retsakt fastlægger rammerne for finansiell assistance. SURE-lånet til Ungarn har en gennemsnitlig løbetid på højst 15 år og vil blive udbetalt i rater. Lånet er til rådighed for udbetaling i en periode på 18 måneder fra vedtagelsen af de implementerende retsakter, og renten for lånene svarer til renten, som Kommissionen skal betale for at fremskaffe lånene. Derudover betaler Ungarn gebyrer og andre omkostninger forbundet med finansieringen.

² Link til forslag om midlertidig støtte til Ungarn under SURE fremsat 7. oktober 2020: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/com-2020-651_en.pdf

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet er ikke medlovgiver på SURE-forordningen eller forslag til implementerende retsakter.

Rådet skal orientere Europa-Parlamentet om konkrete beslutninger om finansiel assistance til EU-lande.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser (herunder konsekvenser for regioner og kommuner)

Forslag om implementerende retsakter har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser. SURE-forordningen beror på garantistillelse, hvor der ikke på forhånd er en forventning om aktivering af garantien og tab heraf, og har ikke i sig selv direkte statsfinansielle konsekvenser. Hvis modtagerlande ikke tilbagebetaler deres lån under SURE, og garantien aktiveres og statslige midler ikke tilbagebetales, vil garanti-stillelsen have negative statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslag om implementerende retsakter har ikke i sig selv samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser. SURE-forordningen kan have positive samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser i andre EU-lande og styrke det indre marked i sin helhed, hvilket kan have positive afsmittende effekter i Danmark.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdning

Der ventes at være opbakning fra EU-landene til forslaget.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen vil tilslutte sig den enighed om SURE-lån til Ungarn, der kan opnås på grundlag af Kommissionens forslag.

Grundlæggende er det positivt for Danmark, at økonomierne i de øvrige EU-lande kommer bedst muligt ud af krisen. Lånene ventes overordnet at bidrage til stabilitet og til at mindske konsekvenserne af den aktuelle krise i Ungarn.

Regeringen har i forhandlingerne om SURE-forordningen arbejdet for danske interesser iht. Europaudvalgets mandat af 6. april 2020. I den forbindelse har regeringen sikret, at det lægges til grund, at EU-lande, som modtager den finansielle assistance, respekterer EU's grundlæggende rettigheder, som også omfatter enhver form for diskrimination.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget til SURE-forordning er forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg 6. april forud for udvidet eurogruppe 7. april 2020 og til orientering 19. maj forud for ECOFIN 19. maj 2020.

Derudover er forslaget til implementerende retsakter under SURE forelagt Folketingets Europaudvalg skriftligt 17. september 2020.